

Motion till riksdagen 2022/23:1219

av Aron Emilsson (SD)

Förvaltning av fåbodemiljöer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genom en översyn av rådande regelverk och lagstiftning säkerställa att våra levande fåbodemiljöer har de förutsättningar och möjligheter som krävs för att fortsatt kunna bedriva och utveckla sin verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fåbodbruk och fåbodkultur är och har historiskt varit viktiga delar av stora delar av den svenska och inte minst norrländska landsbygdens liv och djurhållning. Fåbodbruket har varit avgörande för försörjning, djurhållning och livsmedel. Efter naturens och landskapets villkor har fåbodväsendet utvecklats genom tiderna och givit stora kunskaper om djur och natur och format landskapet och kulturuttryck genom skogsbete, bebyggelse och mat, berättelser, seder och bruk, redskap, musik och mycket annat.

Fåbodbruk finns skriftligt dokumenterat sedan 1500-talet i Sverige, men arkeologiska undersökningar har visat att det förekom redan under tidig medeltid. Skog och mark utgjorde den resurs som skulle förvaltas för en god och hållbar utdelning.

I nutid har intresset för ekologisk och närproducerad mat ökat, vilket medfört ett ökat intresse för fåbodkulturen. I till exempel Jämtland är ett tjugotal fåbodar i bruk på traditionellt vis med fritt skogsbete, hållning av djur och beredning av mjölkprodukter. Därtill finns det fåbodar som enbart används till beten och slåtter.

Det har under senare år uppmärksammats hur fåbodar i bruk motarbetats på olika sätt, vilket avsevärt har försvärat för verksamheterna. Två exempel är Myhrbodarna i Jämtland och Karl-Tövåsens fåbod i Dalarna. Förutom kulturarv värda att bevara utgör de levande fåbodarna även viktiga besöksnäringar för respektive lokalsamhälle och ännu ett sätt att bruka våra marker, hålla djur och föra småskalig och hållbar livsmedelsproduktion vidare till framtida generationer. De eldsjälar som idag bevarar, förvaltar och levandegör våra fåbodemiljöer ska bemötas med respekt och samhällets stöd. Allt för

strikta regelverk och svåra byråkratiska processer ska aktivt undvikas av myndigheterna, vars bemötande bör vara stödjande framför styrande.

Med anledning av detta är det av yttersta vikt att insatser görs för att säkerställa att våra levande fäbodmiljöer har de förutsättningar och möjligheter som krävs för att bedriva sin verksamhet, genom en översyn av rådande regelverk och lagstiftning.

Aron Emilsson (SD)